

การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

ตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ศักยภาพตำบล

ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

แผนที่อำเภอแม่ออน

ตำบลแม่ทา เป็นตำบลที่อยู่ชายขอบของจังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ติดต่อกับแนวเทือกเขาขุนตาล ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับจังหวัดลำพูนและจังหวัดลำปาง ประกอบด้วย 7 หมู่บ้าน 1,346 ครัวเรือน ประชากร 4,660 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ต้นทุนของชุมชน คือ การเกษตรอินทรีย์ แต่ยังมีข้อจำกัดเรื่องศัตรูพืชผักและแรงงาน ผลิตภัณฑ์เกษตรบางส่วนเหลือจากการจำหน่ายไม่ได้คุณภาพหรือขนาดตามเกณฑ์ และปัญหาการจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างไร้ให้เกิดความยั่งยืน

กลไกการดำเนินงาน

ผู้รับจ้างเป็นผู้ปฏิบัติงานหลัก โดยดำเนินงานตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าภายใต้การกำกับดูแลของอาจารย์ผู้ควบคุมโครงการ โดยได้รับการสนับสนุนและความร่วมมืออย่างดีจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รพ.สต. เครือข่ายผู้นำชุมชน กลุ่มวิสาหกิจต่าง ๆ ในพื้นที่ และยังคงได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชน เช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัทในเครือเซ็นทรัล เป็นต้น

ผลลัพธ์

- ผลจากการดำเนินงาน เกิดผลลัพธ์อย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่
- 1) เกิดต้นแบบโรงเรียนฟาร์มอัจฉริยะที่เหมาะสมกับชุมชน จำนวน 4 โรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่กลุ่มเกษตรอินทรีย์
 - 2) ได้ผลิตภัณฑ์แปรรูป Green product ผงมันม่วง ชาเชียงดา และสมุนไพรต้านโควิด (ฟ้าทะลายโจรอัดเม็ด) จำหน่ายผ่านตลาดออนไลน์
 - 3) ได้รูปแบบการท่องเที่ยวชุมชน สร้างกลุ่มเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดเส้นทางและจุดท่องเที่ยวพร้อมเปิดรับกลุ่มนักท่องเที่ยวแล้ว

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

ภาพรวมสถานการณ์พื้นฐานทั้ง 5 มิติของตำบลแม่ทาอยู่ในระดับสมดุลทุกมิติ แต่หากพิจารณาในรายละเอียด จะพบว่าในมิติด้านการเข้าถึงบริการจากรัฐ และด้านรายได้ ยังมีความต้องการพื้นฐานที่ชุมชนยังต้องการยกระดับให้มากขึ้น เนื่องจากเป็นตำบลที่อยู่ชายขอบของจังหวัดและมีระยะทางค่อนข้างห่างไกลจากศูนย์กลางการบริการของรัฐในเกือบทุกด้าน

การพัฒนาพื้นที่

ตำบลแม่ทาได้รับการพัฒนาในด้านอาชีพ ความเป็นอยู่ และการบริหารจัดการตนเองมาในระดับหนึ่งแล้ว การดำเนินโครงการ U2T จึงมุ่งแก้ไขโจทย์ของชุมชน 3 ประเด็น คือ 1) แก้ปัญหาแมลงศัตรูพืชและลดการใช้แรงงานคนโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผักอินทรีย์ 2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยการแปรรูปด้วยมาตรฐาน Green Product เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรให้มีมูลค่าสูงและพัฒนาระบบจัดจำหน่ายผ่านเครือข่ายการตลาดออนไลน์ 3) การจัดการท่องเที่ยวชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนเพื่อกำหนดทิศทางและการกระจายผลประโยชน์สู่สมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวชุมชนที่บูรณาการเข้ากับภาคการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน ภูมิปัญญาและวิถีแม่ทา โดยให้ทุกกิจกรรมที่ดำเนินการนี้พัฒนาสู่การเป็นศูนย์เรียนรู้ อยู่ในเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนเพื่อเป็นจุดเรียนรู้แก่นักท่องเที่ยว กลุ่มศึกษาดูงาน และของคนในชุมชนด้วย

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

- 1) แปลงต้นแบบระบบระบบฟาร์มช่วยลดต้นทุนด้านแรงงาน ลดระยะเวลาเก็บเกี่ยว ช่วยเพิ่มผลผลิตและรายได้แก่เกษตรกร 50.6%
- 2) วิสาหกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์ผงมันม่วงให้มีมูลค่าสูงขึ้นจากเดิม 100 บาท เป็น 378 บาท/Kg. เพิ่มขึ้น 3.78 เท่า
- 3) สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวชุมชนให้แก่กลุ่มเครือข่าย ปีละ 800,000 บาท

ผลลัพธ์เชิงสังคม

เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยี ทักษะ “ใช้ได้จริง ทำได้เอง” ได้แก่ ระบบฟาร์มอัจฉริยะ การแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ การรับรองมาตรฐาน การตลาดออนไลน์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการจัดการตนเองให้ชุมชนเกิดความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานเบิกจ่ายเงินงบประมาณในระบบราชการ ที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคย ทำให้เกิดความล่าช้าบ้าง ถ้าหากสามารถออกแบบระบบการจัดซื้อจัดจ้างให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ จะเกิดความคล่องตัวมากขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : อาจารย์ ดร.วรจิตต์ เศรษฐพรรัตน์

โทรศัพท์: 089 8398049 E-mail: worajit@g.cmru.ac.th

หน่วยงาน: วิทยาลัยพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีชุมชนแห่งเอเชีย

หมายเหตุ: แบบฟอร์ม/1 ตำบล